

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

1. OPĆI PODACI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića Đakovo

Razred: VI.

Trajanje vjeronaučnog sata: 45 minuta

Tip sata: obrada

Vjeroučiteljica : Terezija Jurković

Nastavna cjelina: Crkva kroz povijest

Nastavna tema: Svijetle i tamne strane Crkve u srednjem vijeku

Nastavna jedinica: Istočni raskol

Ključni pojmovi: istočni raskol, teologija, ekumenizam, patrijarh, izopćenje, bula

Cilj: Učenik će prepoznati uzroke raskola i prepoznati sebe kao širitelja ekumenizma

ISHODI UČENJA:

Obrazovni(kognitivni)

Učenik će pronaći i označiti uzroke i posljedice velikog raskola Crkve u XI. Stoljeću

Učenik će prepoznati i navesti današnje ekumenske pokušaje u zbližavanju podijeljenih Crkava

Odgojni(afektivni)

Učenik će prepoznati i uočiti kako obnova Crkve počinje od osobnog obraćenja svakog kršćanina pojedinačno

Učenik će prepoznati i razumjeti da je Crkva zajednica ljudi koji također mogu griješiti

Djelatni (psihomotorički)

Učenik će razvijati sposobnost uvažavanja tuđih stajališta i mišljenja

Učenik će uočiti odgovornost sviju za zajednički život u društvu i Crkvi

Metodički sustav: heuristički metodički sustav

Oblici rada:

Individualni rad, čelni , rad u paru

Nastavne metode: molitveno izražavanje, čitanje teksta, usmeno izlaganje, objašnjavanje, razgovor, pisano izražavanje, usmeno izražavanje, stvaralačko izražavanje,

Nastavna sredstva:

Riječ učitelja, bilježnica, udžbenik,

Nastavna pomagala: ploča , kreda, računalo, LCD projektor, olovka,

Suodnos:

Povijest: Uzlet srednjovjekovne Europe (11. – 14. St.)

Likovna kultura: Primjeri likovno umjetničkih djela

Građanski odgoj (važnost poštivanja različitosti)

Plan Ploče:

Crkveni raskol

(radni listovi u skupinama)

Pitanja / zadatci za provjeru ostvarenosti ishoda:

1. Objasni uzroke koji su doveli do raskola.
2. Navedi razlike zapada i istoka.
3. Opiši tijek izopćenja.
4. Rastumači pojam patrijarh i bula.
5. Navedi načine kako možeš širiti toleranciju i poštivanje drugih vjeroispovijedi u svome društvu, školi, Crkvi.

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Program katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi, Hrvatska biskupska konferencija, zagreb, 2003.;
- Nastavni plan i program za osnovnu školu, Ministarstvo znanosti , obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.;
- Udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole „ Pozvani na slobodu“, Glas Koncila, Zagreb , 2014.
- Radna bilježnica za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole „Pozvani na slobodu“, Glas Koncila , Zagreb, 2014.
- HNOS, Vjeronauk za 6. Razred, Radna nelektorirana verzija, 1. Kolovoza 2006.
- Primjena Bloomove taksonomije znanja u nastavi , Elvira Nimac, pdf. Dokument sa stranice [www.azoo.hr/images/razno/E Nimac . doc.](http://www.azoo.hr/images/razno/E%20Nimac%20.pdf) (20.5.2014.)
- <https://www.youtube.com/watch?v=VgpJ1IOjUSc>(21.5. 2014.)

Izvori za pripremanje učenika:

- Udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole „ Pozvani na slobodu“
- Radni materijali i predlošci za rad

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Meditativno –molitveni početak
2. Motivacija
3. Najava teme
4. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja (samostalnim radom učenika)
5. Sistematizacija
6. Aktualizacija
7. Meditativno-molitveni završetak

III. TIJEK NASTAVNOG SATA

1. Meditativno – molitveni početak
Prekrižiti se , poslušati „Život ti vraća uvijek ono što daješ“. (prilog 1)

2. Motivacija

Učenicima objasnim njihov zadatak. Pred vama su dvije rečenice koje nisu ispravno napisane (na projektoru). Učenici imaju zadatak ispravno napisati rečenice.

ejneriš avtsnačšrk uđem mivon amidoran

inčotsI loksar

Nakon toga vjeroučitelj odabire dva učenika koji će pročitati ispravno napisane rečenice.

3. Najava teme

Na današnjem satu iz navedenih naslova , govorit ćemo o širenju kršćanstva među novim narodima i o crkvenom raskolu.

4. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja (samostalnim radom učenika)

Učenike podijeliti u skupine. Objasniti im da će kroz rad u skupinama otkriti o širenju kršćanstva i uzroku podijele Crkve na dva dijela.

Ponoviti im pravila rada u skupinama (svi rade, dogovaraju se govoriti tiše, ne ometati jedni druge...) (radni listovi u prilogu 2)

1. Skupina :RIMSKO CARSTVO

Zadatak.: pročitati iz udžbenika tekst

sa str. 64. , odgovoriti na pitanja.

2. Skupina:UZROCI RASKOLA

Zadatak:pročitati iz udžbenika tekst sa str. 65., odgovoriti na pitanja.

3. Skupina: MIHAJLO CERULARIJE

Zadatak: Pročitati iz udžbenika sa str. 65., odgovoriti na pitanja.

4. Skupina: DVIJE LUTKE (prilog 3)

Pročitati priču sa dodatnog papira , odgovoriti na pitanja.

5. Skupina : „ DAJ MI PITI“(prilog 4)

Pročitati tekst, odgovoriti na pitanja.

Nakon što završe rad u skupinama, slijedi izlaganje učenika.(dok skupine izlažu pozvati ostale učenike da pažljivo prate).

5. Sistematizacija

Učenicima podijeliti radne listove. Rješavaju samostalno. Kada završe čitaju na glas što su napisali.(prilog 5))

6. Aktualizacija

Crkva se podijelila na dva dijela Istok i Zapad. Isus poziva na ljubav, mir, jedinstvo i poštovanje različitosti. Svi smo mu potrebni u naviještanju Božje riječi.

7. Molitveno-meditativni završetak

Sat završavamo križanjem i molitvom učenika.

Gospodine, kako ja mogu poštivati i voljeti ljude druge vjere i širiti ekumenizam.....

1V. KRITIČKI OSVRT

V.PRILOZI

-radni zadatci za skupni rad(prilog 2)

1.RIMSKO CARSTVO

Zadatak: pročitati iz udžbenika tekst sa str. 64. Odgovoriti na pitanja.

PITANJA:

1. Kada se kršćanstvo ukorijenilo u Rimskom carstvu?
2. Što se dogodilo 395. God. Sa Rimskim carstvom?
3. Kada je propalo Rimsko carstvo?
4. Kakvu ulogu je odigrao sv. Benedikt i benediktinci u širenju kršćanstva?
5. Zašto su braća Ćiril i Metoda važni za slavenske narode?

UPUTE ZA RAD:

1. Izaberite predstavnika skupine.
2. Odaberite osobu u skupini koja će pratiti vrijeme predviđeno za rješavanje zadatka.
3. Pažljivo pročitajte tekst.
4. Razmijenite mišljenja i odgovorite na pitanja.
5. Za ovaj zadatak imate 10 minuta.

2. RIMSKO CARSTVO

Zadatak: pročitati iz udžbenika sa str. 65. O razlozima istočnog raskola. Odgovoriti na pitanja.

PITANJA:

1. Što se dogodilo u Crkvi 1054. God.
2. Zašto uzroke raskola možemo tražiti u 4. Stoljeću?
3. Što je učinio car Konstantin radi lakšeg upravljanja Rimskim Carstvom?
4. Zbog čega je slabio utjecaj Rima i rimskog biskupa?
5. Navedi čimbenike koji su doveli do konačnog raskola.

UPUTE ZA RAD:

1. Izaberite predstavnika skupine.
2. Odaberite osobu u skupini koja će pratiti vrijeme predviđeno za rješavanje zadatka.
3. Pažljivo pročitajte tekst.
4. Razmijenite mišljenja i odgovorite na pitanja.
5. Za ovaj zadatak imate 10 minuta.

3. MIHAJLO CERULARIJE

Pročitati iz udžbenika sa str . 66. Odgovoriti na pitanja.

PITANJA:

1. Kada se zaoštrila situacija između Istoka i Zapada?
2. Na koji je način carigradski patrijarh Mihajlo Cerularije razvio borbu protiv latinske Crkve?
3. Što je učinio papa Leon IX. Kako bi riješio spor?
4. Do čega su dovela nepomirljiva stajališta?
5. Na koji način se dogodio presudan događaj za daljnju povijest Crkve ?

UPUTE ZA RAD:

1. Izaberite predstavnika skupine.
2. Odaberite osobu u skupini koja će pratiti vrijeme predviđeno za rješavanje zadatka.
3. Pažljivo pročitajte tekst.
4. Razmijenite mišljenja i odgovorite na pitanja.
5. Za ovaj zadatak imate 10 minuta.

4. DVIJE LUTKE (prilog 3)

Pročitati sa dodatnog papira . Odgovoriti na pitanja.

PITANJA:

1. O kome govori priča?
2. Što je supruga dugo godina čuvala na ormaru?
3. Kada je suprug otvorio sanduk ?
4. Koja je tajna sanduka ?

5. Kakvu biste poruku napisali povezujući ovu priču sa raskolom ?

UPUTE ZA RAD:

1. Izaberite predstavnika skupine.
2. Odaberite osobu u skupini koja će pratiti vrijeme predviđeno za rješavanje zadatka.
3. Pažljivo pročitajte tekst.
4. Razmijenite mišljenja i odgovorite na pitanja.
5. Za ovaj zadatak imate 10 minuta.

5.DAJ MI PITI .(prilog 4)

6. Pročitati sa dodatnog materijala. Odgovoriti na pitanja.

PITANJA:

1. Kada se održava molitvena osmina za jedinstvo kršćana?
2. Tko je začetnik ovog molitvenog pokreta?
3. Što je učinio Drugi Vatikanski sabor?
4. Koje je geslo molitvene osmine za ovu godinu ?
5. Pročitaj novozavjetni tekst Iv 4, 1- 40. Koja bi bila poruka ?

UPUTE ZA RAD:

1. Izaberite predstavnika skupine.
2. Odaberite osobu u skupini koja će pratiti vrijeme predviđeno za rješavanje zadatka.
3. Pažljivo pročitajte tekst.
4. Razmijenite mišljenja i odgovorite na pitanja.
5. Za ovaj zadatak imate 10 minuta.

ŽIVOT TI UVIJEK VRAĆA ONO ŠTO TI DAJEŠ(prilog 1)

Ljudi ovo zovu jeka ali, to je ustvari život.

Život ti uvijek vraća ono što ti daješ.

Život je ogledalo tvojih djela

Želiš li više ljubavi, podaj više ljubavi.

Želiš li više dobra, podari više dobra.

Želiš li razumijevanje i poštovanje, tada razumi i sam poštuju.

Ako želiš da ljudi budu strpljivi s tobom i da te poštuju,

tada i ti budi strpljiv s ljudima i poštuju ih.

Ovo pravilo odnosi se na svaki aspekt života.

Život ti uvijek vraća ono što daješ.

Tijek tvoga života nije slučajnost,

on je ogledalo tvojih djela.

Slava Ocu...

POUČNA PRIČA

DVIJE LUTKE (prilog 3)

Muž i žena su šezdeset godina braka živjeli zajedno i nijedno od njih nije krilo ništa od svog bračnog partnera. Bili su sretni, voljeli se, razgovarali, pomagali jedno drugo. Među njima nije bilo tajni.

Ali supruga (tada već starica) je čuvala sanduk na ormaru i upozoravala više puta muža da ga ne otvara i ne pita što je u njemu. Muž je poštovao njenu želju pa tako nije ni pokušavao saznati što se krije u sanduku, sve do onog dana kad mu je žena jako oslabila i kad je doktor rekao da su joj dani odbrojani.

Tužan i nesretan muž je počeo razmišljati kako će ostati udovac i počevši razgledati stvari svoje žene koje je naumio sačuvati za uspomenu, pade mu pogled na sanduk. Uzeo ga je i odnio do kreveta na kom je ležala njegova bolesna žena, koja se ugledavši sanduk osmjehnula. Uplakanih očiju, gledajući svog voljenog muža, kog će uskoro napustiti, rekla je: "Sad ga možeš otvoriti!"

Odgovorila mu je šapatom:

"Kad sam se udala majka mi je rekla da je tajna dobrog i uspješnog braka ostavljanje svađe i prepirke i posavjetovala me da kad se god naljutim na tebe uzmem igle i konac i sašijem jednu lutku."

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana(prilog

Dani od 18. do 25. siječnja su u Katoličkoj Crkvi posvećeni molitvi za jedinstvo svih kršćana. Ova se osmina slavi i u nekim drugim kršćanskim Crkvama. Začetnik ovog molitvenog pokreta je američki anglikanski svećenik Pavao Wattson sa svojim suradnikom, anglikanskim svećenikom Spencerom Jonesom. -

Na njegov su poticaj godine 1908., u okviru američke Anglikanske Crkve, po prvi puta organizirali ovu osmodnevnu molitvu za jedinstvo kršćana.

Ubrzo nakon toga Pavao Wattson je, zajedno s muškom i ženskom redovničkom zajednicom, koje je već prije bio osnovao, pristupio Katoličkoj Crkvi. Otada se ova osmina počela širiti ponajviše u Katoličkoj Crkvi. Papa Pio X. službeno ju je odobrio i preporučio svim katolicima.

Novi poticaj cjelokupnom ekumenskom gibanju i napose molitvi za jedinstvo svih kršćana dao je Drugi Vatikanski sabor (održan 1962.-1965.), koji je iznio nova katolička načela suvremenog ekumenskog gibanja. Između ostalog posebno je naglašen duhovni ekumenizam, to jest obraćenje srca i svetost života te javna, zajednička, i svaka osobna molitva za jedinstvo.

Tekst preuzet sa stranice www.katolici.org

Radni listovi(prilog 5)

1. Napiši tri do pet najvažnijih pojmova koje povezuješ uz sljedeće pojmove:

BENEDIKTINCI

ĆIRIL I METODA

RASKOL 1054.

EKUMENIZAM

2. Spoji parove:

Evangelizacija	najsvečanija papinskog pisma
Bula	naviještanje evanđelja ili Radosne vijesti
Patrijarh	isključenje iz religijske zajednice
izopćenje	poglavar Pravoslavne Crkve

3. Zaokruži tri točne tvrdnje vezane uz Istočni raskol:

- a) 1054. godine dogodio se Veliki istočni raskol.
- b) Uzrok raskola možemo tražiti u 5. Stoljeću.
- c) Na zapadu se govorio latinski , a na istoku grčki jezik.
- d) Carigradski patrijarh Mihajlo Cerularije nije razvio otvorenu borbu protiv latinske Crkve.
- e) Nepomirljiva stajališta dovela su da su se papinski izaslanik kardinal Humbert i patrijarh Mihajlo Cerularije međusobno izopćili.